

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - לפעמים גדול, לפעמים קטן

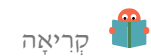
מאת: אורה איתן
 איורים: אורה איתן
 הוצאה: מאגנס
 קבוצת גיל: גנים צעירים

האזינו לסיפור "לפעמים גדול לפעמים קטן"
 אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "לפעמים גדול לפעמים קטן", מאת: אורה איתן |
 איורים: אורה איתן | הוצאת: מאגנס (גנים)

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הילפרין ודידי שחר
 מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
 פתיח דידי שחר

מוכנים/ות? מת? חי? לים! ??

טיפ לקריאה משפחתית
 קריאת ספר היא דרך נהדרת להכיר את עולמם של הילדים. במהלך הקריאה כדאי לעצור לפעמים ולאפשר
 לילדה או לילד להגיב על האירועים בסיפור: מה מרגיש גיבור הסיפור? ומה אתם הקוראים מרגישים? האם גם
 לכם קרה משהו דומה?

גדולים וגם קטנים

עזרתם להכיין סלט? נפלתם וזה כאב? תוכלו להיזכר יחד, הורים וילדים, ברגעים שהרגשתם שאתם גדולים ובמעשים שהצלחתם לעשות לגמרי בעצמכם, וברגעים שרק רציתם חיבוק ונחמה; זו הזדמנות להכיר את החוויות שחווים הילדים והילדות וגם לשתף ברגעים מיוחדים מתקופת הילדות שלכם, ההורים.

הכי כדאי להיות... גדולה או קטנה?

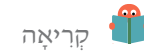
מה עדיף? צפו ושירו יחד עם הילדים, וחשבו מה הכי כדאי: להיות גדולה או קטנה?

גדול או קטן?

אוספים שני פריטים ומשווים ביניהם מי גדול ומי קטן? עכשיו מחליפים את אחד הפריטים בפריט אחר ובודקים שוב: האם הכפית גדולה או קטנה כשהיא ליד פקק? ומה קורה כשהיא ליד מטאטא? תוכלו לצרף את עצמכם למשחק ולבדוק: האם אתם גדולים או קטנים? ומה קורה כשאתם ליד בני המשפחה?

מביטים באיורים

במהלך הקריאה כדאי להביט באיורים ולחפש פרטים מעניינים: מה עושה מתן? כמה בעלי חיים אתם רואים? מי גדול ומי קטן? היכן מופיע חתול? ואיזה איור אתם אוהבים במיוחד?

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

להיות קטן-גדול

ילדים וילדות בגילאי גן נמצאים בשלב ביניים: הם עוד נהנים מהרגלים "של קטנים" ובו-זמנית מפתחים עצמאות ורצון להתנסות בדברים "של גדולים". כך נוצרים מצבים מבלבלים: חוויות הצלחה ותחושת מסוגלות לצד חוויות של קושי ורצון להיות מוגן וקטן.

הזדהות, עידוד ותמיכה הספר מזמין לעסוק ברגישות בהתנסויות השונות של הילדים ולעודד אותם כשהם חשים שהצליחו וגם כשהם זקוקים לעזרה ולתמיכה. ניתן לשלב את הספר בהזדמנויות שונות שבהן הילדים נתקלים בפער בין היותם "גדולים" להיותם גם "קטנים".

קריאה

קוראים ומשוחחים

רצוי לחזור ולקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות על פי מודל הקריאה הדיאלוגי, לשוחח על המסרים הגלויים והסמויים שבו ולגבש יחד משמעות משותפת. הקריאה בקבוצה קטנה תסייע ליצירת אווירה נעימה, לשיתוף ולביטוי אישי המותאם לצורכי הילדים בקבוצה.

לאחר הקריאה הראשונה ניתן לשאול שאלות שיסייעו בהבנת היחסיות בין גדול לקטן. כדאי לשחזר את העלילה ולהסתייע באיורים ולשאול: "מתי דן מרגיש קטן? מתי הוא מרגיש גדול? מה גורם לו להרגיש גדול או קטן?".

הצלחה לעומת כישלון, גדול לעומת קטן? כדי לסייע לילדים לקשר בין תחושת ההצלחה או הכישלון לתפיסה של הילד את עצמו כקטן או גדול, ניתן לעצור בקטע בסיפור שבו דן חוֹנה הצלחה או כישלון ולשאול: "כיצד דן מרגיש לדעתכם? מדוע?". אפשר להתבונן באיורים ולברר אם הם משקפים את הרגשות העולים מהכתוב.

שיחה

איך זה להיות קטן-גדול?

לאחר הקריאות הנוספות כדאי להעמיק בצד הרגשי-חברתי של הספר ובקשר שלו לחיי הילדים: ניתן לחזור ולהתבונן באיורים ולשאול: "האם גם לכם קרה משהו דומה כשניסיתם ללבוש סוודר או חולצה? אולי במקרה אחר?"

ומה איתנו? – תוכלו לשאול: "מתי אתם מרגישים גדולים? מה נעים בלהיות עדיין קטנים? מה נעים בלהיות גדולים? האם אתם זוכרים שהצלחתם לעשות משהו שלא עשיתם קודם? לצחצח שיניים בעצמכם? ללבוש חולצה? להשקות עציצים? מה היה הדבר החדש שעשיתם? איך הרגשתם?".

"ילד טוב הוא גדול או קטן? אני לא יודע, אבל מרגיש מצוין!" לאחר השיחה כדאי לחזור למשפט הסיום של הספר ולשאול: "מה דעתכם: ילד טוב הוא גדול או קטן?", להקשיב לילדים ולסכם את האפשרויות השונות להרגיש מצוין.

לשיר יחד – בהמשך כדאי להשמיע לילדים את השיר "[להיות גדולה](#)" ולשוחח על הקשר שבין הסיפור לשיר.

יצירה

גם אֶנְחָנוּ קִטְנִים וְגְדוֹלִים...

אפשר להציע לילדים לחבר סיפור בהשראת הסיפור:

תוכלו להזמין כל ילד וילדה לספר על מקרה שהרגישו בו קטנים או גדולים, לבקש מהם לאייר את המקרה או לכתוב אותו, ולחלופין, לסייע להם לכתוב משפט המתאר את המתרחש ולבסוף לכרוך את שלל היצירות כספר.

משחק

מצבים מעולם הילדים

בנספח לחוברת "כישורי חיים בגיל הרך" תוכלו למצוא מגוון תמונות המציגות מצבים מעולם הילדים. אפשר להניח את התמונות על השולחן ולהזמין את הילדים לבחור תמונה ולספר מה הילד או הילדה עושים. בשלב הבא מחלקים שתי תמונות עם סימנים מוסכמים ל"גדול" ול"קטן". כל משתתף בתורו מניח את הסימן ליד אחת התמונות ומסביר מתי לדעתו הדמויות מרגישות "גדולות", ומתי הן מרגישות "קטנות". חשוב להבהיר שאין תשובה נכונה ולתווך זאת ילדים: אפשר לפרש תיאור מסוים במגוון דרכים, שתלויות בהתפתחות הרגשית של הילד ובחוויותיו האישיות.

חקר

גְדוֹל או קָטָן? הפל יַחְסִי

הילד בסיפור מגלה בגן החיות שהוא קטן לעומת הפיל, אך גדול לעומת הזבוב. זוהי תגלית מרגשת מאוד! תוכלו להכיר ולחקור יחד את היחסיות בין פרטים שונים ולהדגים זאת באמצעות השוואה בין הילדים לפריטים שונים: האם הם גדולים לעומת עץ? ולעומת קוביית משחק?

אפשר להשתמש ולחקור את היחסיות של חפצים שצורתם דומה וגודלם שונה: כדור טניס לעומת כדורסל ואז כדור טניס לעומת כדור טניס שולחן.

העשרה

מְצַלְמִים וּמְצַטְטִלְמִים

אפשר להזמין את הילדים לצלם מצבים בגן שבהם הם או ילדים אחרים מתנסים במיומנויות שונות. חשוב להנחות אותם לכבד את רצון החברים המעדיפים לא להצטלם. בהמשך תוכלו לשוחח ולשאול: "מדוע בחרת לצלם דווקא את האירוע הזה? האם הייתה לך חוויה דומה? איך הרגשת? האם לדעתך הצלחת בפעולה? איך היית מעודד ילדים שהרגישו שלא הצליחו?".

מעריך

ידע

הספר מסופר מנקודת מבט של ילד, כתוב בשפה ברורה לילדים ומשלב מילים מופשטות להעשרת השפה: "מתנדב", "לרסיסים", "צרור", "לעומת", "בעיניי".

קידום והבנה של מסרים סמויים וגלויים הסיפור משלב אירועים יומיומיים תוך תיאור הבלבול הרגשי שהילד חווה.

מסר נוסף נוגע להשפעת הדמויות המשמעותיות לילד על הוויסות הרגשי והביטחון העצמי שלו.

חריזה החריזה עשויה לסייע לילדים לספר את הסיפור בעצמם.

ידע מתמטי "יחסיות" "גדול" לעומת "קטן".

מִיּוֹנוּיּוֹת

מודעות עצמית ² מודעות לתהליכים פנימיים העוברים על הילדים והכרה במאפייניהם האישיים. הזדהות עם הגיבור יכולה לסייע בפיתוח מודעות עצמית, העצמת היכולת ונכונות להתנסות. התנהלות חברתית ² יחסים חמים ומתגמלים בין הורים וילדים המאפשרים לילד להתנסות ולהתנחם. אוריינות גופנית ובריאותית ² הקשר בין פעילות גופנית, התמודדות עם משימות והרגשות שהילד חווה.

עֲרָכִים

חדוות הלמידה ² הילד בסיפור מתנסה בפעילויות יומיומיות ללא חשש ונהנה לגלות עצמאות. הוא עוזר בעבודות הבית, מתנסה ברכיבה על אופניים, משתתף בתחרות ועוד. כבוד האדם והמשפחה ² מערכת יחסים מתגמלת של הילד עם הוריו; הם מאפשרים לו להתנסות ותומכים בו במבט, במגע ובאמירה כשהוא נכשל. הילד חש שייך למשפחה ומתאר מצבים של עזרה הדדית, כבוד ואהבה.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה